

16. 6. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem

Na začátku dubna tohoto roku dospěl k finálnímu rozuzlení soudní přezkum pokuty ve výši 2,5 mil. Kč, kterou v roce 2023 uložil inspektorát práce společnosti VELKÁ PECKA, s. r. o., provozující on-line obchod Rohlík.cz. Daná pokuta byla sankcí zejména za umožnění výkonu nelegální práce kurýrům společnosti, jež rozváželi zboží zákazníkům. Konečný verdikt, který posvětil v dubnu Ústavní soud, potvrdil existenci švarcsystému i výši uložené pokuty, což lze vnímat jako zásadní moment pro nahlížení na režim spolupráce v oblasti tzv. platformové ekonomiky. Nejvyšší správní soud (NSS) však ve svém rozsudku zároveň zdůrazňuje, že jeho závěry nejde číst jako „plošný verdikt“ nad celým segmentem digitálních platform, ale jako vyústění posouzení specifických okolností za konkrétního stavu věci.

Výsledná podoba řešení případu tedy neznamená, že by všichni pracovníci digitálních platform museli být automaticky posuzováni jako zaměstnanci. Některé výkladové závěry však bezesporu mají širší aplikační dopady, což platí zejména pro opakovaně zdůrazňovaný požadavek materiálního hodnocení nastavení vztahu. Určité formální odklony od závislého postavení pracovníků (např. prostřednictvím ujednání ve smlouvě) tedy nemůžou být při posuzování režimu spolupráce rozhodující, pokud se zároveň neprojeví v reálném nastavení vztahu.

Daná kauza každopádně silně rezonuje ve veřejné debatě a zesiluje tlak zainteresovaných společností na rozvolnění podmínek volby zaměstnaneckého či jiného režimu spolupráce. Úspěch těchto snah se přitom projevil také v textu připravovaných změn právní úpravy, které mají (pod záminkou transpozice směrnice EU o platformové práci[1]) zásadně změnit definici závislé práce v zákoníku práce a zmírnit postih švarcsystému[2]. Daný návrh lze přitom hodnotit jako značně problematický vzhledem k chybějící odborné debatě či nezohlednění zásadních dopadů na státní rozpočet, ochranu zaměstnanců atd.[3]

O co šlo v případě Rohlík?

V komentovaném soudním sporu řešily soudy rozhodnou právní otázku spočívající v posouzení, zda činnost kurýrů, kteří formálně vystupovali jako osoby samostatně výdělečně činné, naplnila znaky závislé práce ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce, a tím současně i vymezení nelegální práce jako „výkonu závislé práce mimo pracovněprávní vztah“ podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti. V návaznosti na to pak bylo řešeno, zda se společnost VELKÁ PECKA, s. r. o., dopustila přestupku v podobě umožnění výkonu nelegální práce kurýrů podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

Průběh řízení

Pro přehlednost je vhodné krátce popsat jednotlivé etapy řešení případu, v nichž společnost VELKÁ PECKA, s. r. o., nakonec neobstála, byť v průběhu řízení zaznamenala dílčí úspěch.

Klíčovým bodem bylo rozhodnutí ze dne 14. 6. 2023, v němž Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu shledal uvedenou společnost vinnou mimo jiné z přestupku spočívajícího v umožnění

výkonu nelegální práce osmi kurýrům, a uložil jí pokutu ve výši 2,5 mil. Kč[4]. Společnost posléze neúspěšně uplatnila odvolání ke Státnímu úřadu inspekce práce, který prvostupňové rozhodnutí potvrdil dne 11. 3. 2024[5].

Následovala správní žaloba společnosti proti odvolacímu rozhodnutí, kterou Městský soud v Praze poprvé zamítl v prosinci 2024[6]. „První kolo“ dovolacího přezkumu pak přineslo onen dílčí úspěch společnosti, neboť NSS na základě její kasační stížnosti zrušil rozsudek městského soudu pro nepřezkoumatelnost[7]. Nešlo tudíž o to, že by NSS nesouhlasil se závěry o existenci závislé a nelegální práce, ale o standard odůvodnění. Ve zrušujícím rozsudku přitom opět zazněly důležité požadavky, podle nichž má závěr o naplnění znaků závislé práce stát na pečlivém odůvodnění, které *„vychází z materiálního posouzení vykonávané činnosti a charakteru soukromoprávního vztahu, přičemž nelze přehlížet ani účastníkem řízení předestřená specifika výkonu daných činností, jejich ekonomický základ a smysl.“*

Po vrácení věci městskému soudu došlo opět k zamítnutí žaloby[8]. Úspěšná pak nebyla ani druhá kasační stížnost, kterou NSS zamítl[9]. Společnost přitom opět poukazovala na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu a tvrdila nevypořádání se s některými námitkami. Nejvyšší správní soud však uvedl, že rozhodnutí nemusí vyvracet každý dílčí argument zvlášť, pokud uchopí obsah a smysl argumentace a vypořádá se s ní. Nepřezkoumatelnost přitom způsobují až nejzávažnější vady, *„kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat“*. Takovými nedostatky druhý rozsudek městského soudu dle NSS netrpěl.

V poslední fázi podala společnost ústavní stížnost, kterou Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 8. 4. 2026, sp. zn. IV. ÚS 393/26. Kauza je tedy procesně uzavřena, přičemž závěry o naplnění přestupku a pokutě 2,5 mil. Kč finálně obstály.

Posouzení znaků závislé práce ze strany Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud ve svém druhém rozsudku obecně zdůraznil, že rozhoduje individuální případ jedné společnosti. Zopakoval také, že definiční znaky závislé práce plynou pouze z § 2 odst. 1 zákoníku práce (nadřizenost a podrizenost, výkon práce podle pokynů, jménem zaměstnavatele a osobně), zatímco podmínky dle § 2 odst. 2 (odměna, náklady, odpovědnost, pracovní doba, pracoviště) jsou typicky „jen“ nutnými požadavky a možnými sekundárními vodítky.

Pro posouzení výkonu nelegální práce a povahy vztahu přitom není stěžejní jeho formální označení, ale materiální povaha, která rozhoduje také o uplatnění smluvního přímusu dle § 3 zákoníku práce, jenž pro výkon závislé práce nutí stranám využití pracovněprávního vztahu. V této souvislosti poukázal Nejvyšší správní soud také na § 555 občanského zákoníku, podle něhož se právní jednání posuzuje podle svého obsahu a pravé povahy.

Nejvyšší správní soud také zopakoval své konstantní výkladové závěry, podle nichž je leitmotivem všech znaků závislé práce osobní a hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli.

Problematiku naplnění jednotlivých znaků závislé práce pak řešil NSS následovně.

K osobnímu výkonu práce. Společnost mimo jiné akcentovala, že rámcové smlouvy umožňovaly plnění činnosti kurýrů prostřednictvím náhradníka či subdodavatele. Nejvyšší správní soud však vyšel z materiálního přístupu – podstatné nebylo, co smlouvy formálně připouštěly, ale jak byla práce skutečně vykonávána. Z výpovědí kurýrů a dalších podkladů přitom vyplynulo, že zásilky přebírali, rozváželi i předávali zákazníkům osobně a že mechanismus zastoupení se reálně neuplatňoval (navíc

byl vázán na předchozí souhlas společnosti). Volnost z hlediska volby osoby vykonávající činnost proto NSS hodnotil jen jako součást formálního uspořádání, nikoliv jako faktický prvek vztahu.

K soustavnosti výkonu práce^[10]. Společnost dovozovala, že „na základě smluvních ujednání nebyla dána povinnost vykonávat služby soustavně.“ Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru o soustavném výkonu činnosti, neboť kurýři reálně neplnili jednotlivé jízdy jednorázově nebo jen příležitostně, ale po delší dobu a opakovaně. Kolísání rozsahu práce či fakturovaných částek přitom samo o sobě nevypovídá o ryze obchodním vztahu. Proměnlivost vytížení totiž může být vlastní i pracovněprávním vztahům, zejména těm vyplývajícím z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Za rozhodné nepovažoval NSS ani to, že rámcové smlouvy nestanovily minimální kvóty jízd, nebo že bylo možné objednávkou bez sankce neakceptovat i po delší dobu, neboť materiálně nešlo o podstatné prvky nastavení vztahu.

K výkonu práce jménem společnosti (a k hospodářské závislosti). Společnost k tomu tvrdila, že vystupování kurýřů pod označením společnosti či využívání zákaznické podpory odpovídá typickému nastavení servisního řetězce a „neimplikuje zaměstnanecký vztah“. Využívání vybavení společnosti přitom bylo fakultativní.

Nejvyšší správní soud k tomu nejdříve obecně konstatoval, že se v daném znaku koncentruje hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli, který nese riziko zisku či ztráty, vytváří předpoklady / poskytuje prostředky pro výkon práce a vyplácí zaměstnanci odměnu, která je jeho jedinou „ekonomickou výhodou“ z dané činnosti.

Následně bylo uvedeno, že kurýři využívali prostředky společnosti (zejména vozidla s logem Rohlík.cz, mobilní telefon s aplikací a platební terminál) a zákazníkům se jevíli jako součást služby Rohlík.cz (včetně jednotného způsobu komunikace před doručením a řešení reklamací přes zákaznickou podporu). Možnost používat vlastní automobil pak byla navázána na souhlas společnosti a splnění technických parametrů, přičemž fakticky kurýři využívali pronajatá vozidla a provozní zázemí vytvořené společností.

K pokynům a podřízenosti (a k osobní a hospodářské závislosti). Ve vztahu k daným znakům bylo společností poukazováno např. na nesprávné zohlednění existence smluvních pokut a možnosti odstoupit od smlouvy, nebo na výši a nepravdivost smluvních odměn.

Nejvyšší správní soud k tomu obecně zopakoval, že „podřízenost zaměstnance typicky vyvěrá z osobní (ať již ekonomické, či jiné) závislosti zaměstnance a jde o subjektivní kategorii; rozhodující je tedy zejména to, zda zaměstnanec sám vnímá své postavení jako podřízené, a to je důvodem, proč respektuje pokyny zaměstnavatele. Pokud má být ovšem naplnění tohoto subjektivního znaku objektivně prokázáno, musí správní orgán zkoumat, zda je dána osobní závislost zaměstnance na zaměstnavateli a zejména co je její příčinou. Pobírání odměny přitom představuje typickou skutečnost, která naznačuje závislé postavení zaměstnance na zaměstnavateli – ovšem jen tvoří-li tato odměna ne nutně jediný, ale ekonomicky významný zdroj zaměstnancových příjmů.“ Odměna a z ní plynoucí finanční závislost je tedy v souladu s ustálenou výkladovou linií NSS vnímána jako významný indikátor pracovněprávního režimu spolupráce.

K argumentům společnosti NSS uvedl, že ujednání o smluvních pokutách v rámcových smlouvách samo o sobě nese svědčí o obchodní povaze závazku, ale může být vnímáno jako projev nadřízenosti a obcházení pracovněprávní úpravy. S odkazem na přehled fakturovaných částek pak NSS potvrdil, že kurýři povětšinou pobírali odměnu, která představovala významný zdroj jejich příjmů (i v částkách okolo 100 000 Kč měsíčně). Různíci se výše a dílčí nepravdivost příjmů přitom nebyla „s to zvrátit závěr o ekonomické závislosti, a to s ohledem na celkové nastavení smluvních vztahů a z něj plynoucí ekonomickou závislost kurýřů.“

Zároveň byla dovozena závislost kurýrů na organizaci a přidělení práce společností, a to bez volnosti typické pro obchodní vztahy. Oporou pro tento závěr byl režim plánování a kontroly výkonu činnosti, který odpovídal výkonu práce dle pokynů zaměstnavatele, nebo fakt, že společnost neměla zájem pouze na výsledku spolupráce, tj. doručení předané zásilky, ale na dodržení svých standardů při provádění činnosti.

Nejvyšší správní soud proto finálně uzavřel, že kurýři sice vystupovali jako OSVČ na základě formálního obchodněprávního vztahu, avšak jejich činnost vykazovala všechny znaky závislé práce – „byla vykonávána osobně, soustavně, jménem společnosti, podle jejích pokynů a v podřízeném vztahu vůči ní“. Společnost se proto dopustila přestupku v podobě umožnění výkonu nelegální práce.

Řízení před Ústavním soudem

V následující ústavní stížnosti společnost do velké míry zopakovala svá tvrzení o porušení ústavního pořádku a unijního práva, která prezentovala již v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud se přitom s těmito argumenty v odůvodnění rozsudku vypořádal, na což upozornil také Ústavní soud ve svém usnesení.

Konkrétně společnost poukazovala např. na porušení práva podnikat a svobodně volit povolání (dle čl. 26 Listiny) či práva na soudní ochranu a spravedlivý proces (dle čl. 36 a 38 Listiny). V rámci unijního práva pak bylo namítáno např. porušení práva na volný pohyb služeb. Ústavní soud však těmito tvrzením nepřisvědčil a stížnost odmítl jako zjevně neopodstatněnou.

Ústavní soud tedy posvětil pokutu 2,5 mil. Kč za umožnění nelegální práce kurýrů společnosti VELKÁ PECKA, s. r. o., a uzavřel tím spor, v němž soudy akcentovaly rozhodující význam materiálního nastavení spolupráce. Nejvyšší správní soud proto na základě komplexu rozhodných skutečností potvrdil závěr o naplnění znaků závislé práce, a to navzdory odlišnému formálnímu označení vztahu a dílčím prvkům smluvního uspořádání, které měly svědčit o nezávislém postavení kurýrů.

Mgr. Vojtěch Kadlubiec, Ph.D.

Právní expert

[Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Růžová 1416/17, 110 00, Praha 1

Koliště 1912/13, 602 00, Brno

Tel.: +420 222 544 201

e-mail: office@dolezalpartners.com

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2831 ze dne 23. října 2024 o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platformy.

[2] Návrh zákona o platformové práci a o změně souvisejících zákonů (zákon o platformové práci). Dostupný >>> [zde](#) (aktuálně ve fázi vypořádávání připomínek).

[3] Srov. např. stanovisko výboru České společnosti pro pracovní právo a právo sociálního zabezpečení, dostupné >>> [zde](#), nebo také BLAŽEK, Michal. Cíle směrnice o platformové práci a zamýšlená česká realita [on-line]. Práce a mzda, 29. 5. 2026, dostupné >>> [zde](#).

[4] Rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro hlavní město Prahu ze dne 14. 6. 2023, č. j. 16207/3.30/22-12.

[5] Rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 11. 3. 2024, sp. zn. S3-2022-358, čj. 7957/1.30/23-4.

[6] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2024, č. j. 3 Ad 6/2024-69.

[7] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2025, č. j. 7 Ads 344/2024-45.

[8] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2025, č. j. 3 Ad 6/2024-151.

[9] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2025, č. j. 22 Ads 168/2025-51.

[10] Jde o znak dovozovaný judikaturou Nejvyššího správního soudu. Případ byl přitom řešen dle právní úpravy ve stavu před novelou zákona o zaměstnanosti, která k 1. 1. 2024 doplnila § 5 písm. e) tohoto zákona o větu, podle níž pro posouzení naplnění nelegální práce „není podstatná délka výkonu této práce“ - srov. také KADLUBIEC, Vojtěch a Jana KOMENDOVÁ. Právní souvislosti připravované změny definice nelegální práce v zákoně o zaměstnanosti. In: JANOVEC, Michal, KOMENDOVÁ, Jana, SMEJKL, Michal a Eva TOMÁŠKOVÁ. COFOLA 2023 Sborník příspěvků mladých právníků, doktorandů a právních vědců Část 2 - Nelegální práce. Brno: Masarykova univerzita, 2023, s. 117-131. Dostupné >>> [zde](#).

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)